Milieudefensie. Een wereld te winnen.

MILIEU DEFENSIE

FRIENDS OF THE EARTH NETHERLANDS

Brief van Milieudefensie en Foodwatch
aan de Minister van Volksgezondheid en de Staatssecretaris van Economische Zaken

Ruim 9% van de wettelijke normen voor resten landbouwgif op groente en fruit onveilig
Organisaties vragen direct optreden NVWA en met spoed herziening van de normen

Amsterdam, maandag 9 september 2013

Geachte mevrouw Schippers, geachte mevrouw Dijksma,

Uit onderzoek, vandaag gepubliceerd door Milieudefensie en Foodwatch, blijkt dat ruim 9% van de wettelijke normen voor resten landbouwgif op groente- en fruitproducten niet voldoet. Deze *onveilige wettelijke normen* zorgen voor gezondheidsrisico's: de toegestane gehaltes op producten leiden tot overschrijdingen van de gezondheidsnormen. De NVWA constateert deze gezondheidsrisico's in de dagelijkse praktijk, maar treedt niet op.

Het RIVM waarschuwde in 2010 al voor het bestaan van deze onveilige wettelijke normen, naar aanleiding van nieuwe inzichten over consumptiepatronen van groente en fruit. Ook waarschuwde het RIVM voor de trage Europese besluitvorming. Herziening van de normen zou wel tien jaar kunnen duren.

De Warenwet en de EU-verordening bepalen dat elk gezondheidsrisico uitgesloten dient te worden. Het onderzoek toont aan dat 89 wettelijke normen daar niet aan voldoen. In diverse gevallen wordt de gezondheidsnorm zelfs meerdere malen overschreden. De hoogste overschrijding is bijna 10 keer de gezondheidsnorm. Het gaat om allerlei soorten landbouwgif met de hele mogelijke range aan gezondheidseffecten. Gekeken naar de verschillende risicogroepen zorgen de onveilige normen in 135 gevallen voor een gezondheidsrisico, waarbij de meeste van deze risico's betrekking hebben op de risicogroep baby's en peuters.

De problematiek van *onveilige wettelijke normen* komt bovenop een ander manco van de wet. De wet beschouwt elke combinatie van gifstof en voedingsproduct geïsoleerd. In de praktijk zit er echter meer dan één gifstof op een stuk groente of fruit, eten we niet één maar diverse producten met gif op een dag, en krijgen we ook nog gifstoffen binnen via bijvoorbeeld drinkwater en huidcontact. De grote wetenschappelijke onbekende is welke combinatie- en stapelingseffecten optreden. Op grond daarvan pleiten de organisaties sinds jaar en dag voor beter onderzoek, ruimere toepassing van het voorzorgsbeginsel en strengere normen. De vandaag gerapporteerde onveilige wettelijke normen maken dit pleidooi nu nog urgenter.

Milieudefensie. Een wereld te winnen.

MILIEU DEFENSIE

FRIENDS OF THE EARTH NETHERLANDS

Milieudefensie en Foodwatch vragen het kabinet om per direct twee maatregelen te nemen:

1. De NVWA opdracht te geven om op te treden bij overschrijdingen van de gezondheidsnorm, onafhankelijk van het feit of er al dan niet een wettelijke norm is overschreden. Mogelijk ontbreekt er dan wettelijk kader, maar dat mag geen reden zijn voor de NVWA om niet op te treden in het belang van de consument. Medewerking van bedrijven zal, gezien de gezondheid die in het geding is, naar onze overtuiging geen probleem vormen.

2. De aanscherping van de onveilige wettelijke normen met spoed uit te voeren. De op dit moment bekende onveilige wettelijke normen dienen met spoed te worden bijgesteld. Daarnaast dient op korte termijn een uitgebreid onderzoek van start gaan om alle nog niet onderzochte Maximum Residu Limieten (MRL's) te toetsen en zo nodig te herzien. Ons onderzoek heeft 957 MRL's getoetst, terwijl er in de Europese Unie ruim 100.000 MRL's voor groente en fruit van kracht zijn. Wij vrezen dan ook dat er nog vele honderden andere MRL's onveilig zijn.

De Europese verordening (1107/2009) stelt dat *lidstaten er niet van weerhouden worden het voorzorgsbeginsel toe te passen wanneer er wetenschappelijk gezien onzekerheid bestaat over de risico's voor de gezondheid van mensen en dieren of voor het milieu van de op hun grondgebied toe te laten bestrijdingsmiddelen. De residuen mogen geen schadelijke effecten hebben op de gezondheid van de mens, met name die van kwetsbare bevolkingsgroepen, of op die van dieren, rekening houdend met bekende cumulatieve en synergistische effecten.*

In deze wetstekst zien wij voldoende grond om per direct maatregelen te treffen in eigen land. Daar is alle aanleiding toe, want de wettelijke normen leiden – ook vandaag – tot gezondheidsrisico's. Wachten op langdurige procedures in Europa is wat onze gezondheid betreft geen optie.

Wij vertrouwen erop dat u actie onderneemt en zien met belangstelling uit naar uw reactie. Tot een nadere toelichting van deze brief en het onderzoek zijn wij gaarne bereid.

Hoogachtend,

Hans Berkhuizen
Directeur Milieudefensie

Mede namens Hilde Anna de Vries, directeur Foodwatch Nederland.

Cc. De vaste kamercommissies VWS en EZ

Bijlage: Samenvatting van het rapport (het volledige rapport, veelgestelde vragen en andere achtergrondinformatie is te vinden op www.weetwatjeeet.nl)